
**GIOVANNI BATTISTA PERGOLESİ VE SOL MAJÖR FLÜT
KONÇERTOSU**

*GIOVANNI BATTISTA PERGOLESİ AND G MAJOR FLUTE
CONCERTO*

Ajda Şenol SAKİN*

Geliş Tarihi: 11.07.2017
(Received)

Kabul Tarihi: 03.10.2017
(Accepted)

ÖZ: Barok dönemde flütteki gelişmelerle birlikte besteciler bu çalgıyı solo çalgı olarak kullanmaya başlamışlar, flüt için pek çok sonat ve konçertolar bestelemişlerdir. Barok dönemin en yetenekli müzisyenleri arasında sayılan Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736), 26 yıllık kısacık yaşamında birçok önemli eser bestelemiştir. Ölümünden önce kendi ülkesi olan İtalya’da önemli bir üne sahiptir. Ölümünden sonra eserleri başta Paris olmak üzere Avrupa’nın pek çok konser salonlarında seslendirilmiştir. Flüt literatüründe Pergolesi’nin adını taşıyan Sol Majör ve Re Majör tonlarında iki flüt konçertosu bulunmaktadır. Pergolesi’nin Sol Majör flüt konçertosu flüt eğitim programlarında ve konserlerde sıkça yer almaktadır. Bu çalışmada, kısaca Giovanni Battista Pergolesi’nin hayatından ve Sol Majör Flüt Konçertosundan bahsedilmiştir. Bu çalışma ile Pergolesi ve özellikle Sol Majör Flüt Konçertosu hakkında neredeyse yok denecek kadar az olan Türkçe literatüre katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pergolesi, barok dönem, flüt, konçerto.

ABSTRACT: In Baroque Period, with developments in the flute, composers have begun to use this instrument as a solo instrument and composing many sonata and concertos for flute. Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736) one of the most talented musicians of the Baroque Period, has composed very significant works (pieces) into his very short life for 26 years. Before his death, Pergolesi had an important reputation in his own country, Italy. After his death, his works were performed in many concert halls mainly Paris and Europe. There are two flute concertos in the G Major and D Major under the name of Pergolesi in flute literature. Pergolesi’s G Major flute concerto is often take part in flute training programs and concerts programs. In this study, it is briefly mentioned about the life of Giovanni Battista Pergolesi and the G Major flute concerto. This study will contribute to Turkish literature because of the limited resources available in Turkish about Pergolesi and his G Major flute concerto.

Key Words: Pergolesi, baroque period, flute, concerto.

* Arş. Gör. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı.
ajdasenol@gmail.com

GİRİŞ

Müzik tarihinde Rönesans'tan sonra, Klasik dönemden önce gelen ve başlangıcının operanın doğuşu olan 1600 yılının, bitişinin J.S. Bach'ın ölüm tarihi olan 1750 yılının kabul edildiği dönem Barok Dönemdir. Aslında barok kelimesi sadece belirtilen yıllar arasında kalan dönemi betimlemek için kullanılmaz aynı zamanda o dönemin stilini, karakteristik özelliklerini betimlemek için de kullanılmaktadır (Kutluk, 1997:66).

Barok dönem müziğinde, Rönesans dönemi özellikleri gelişerek armoni ve çokseslilik teknikleri doruk noktasına ulaşmış, modların yerine majör ve minör sistemi kullanılmış, süslemelere sıkça yer verilmiştir (Dik, 2015:3). Opera, oratoryo, kantat dönemin en önemli türleridir. Bunun yanı sıra sonat ve konçerto gibi çalgı türleri de ortaya çıkmış, günümüzde bile repertuvarlarda önemli bir yeri olan eserler bestelenmiştir¹.

Konçertonun tanımı orkestra ve solo çalgı için bestelenmiş 3 bölümlü eser olarak verilebilir. Bir araya gelmek anlamında olan konçertoda birbiri ile karşıt fikirde olan orkestra (tutti) ve solo bulunmaktadır. Barok dönemin sonlarına doğru modern şeklini almaya başlayan konçertoda, solistin orkestra eşliğinde ya da orkestraya karşı performans sergilemesidir (Dik, 2015:36). Barok dönemde yaşanan pek çok gelişmelerden biri de çalgılardaki gelişmelerdir. Çalgıların gelişmesiyle barok orkestra şekillenmiş, dönem özelliklerinden olan sürekli bas orkestrada da kullanılmıştır. O dönemde keman, viola d'gamba gibi yaylı çalgıların yanı sıra flüt, obua ve trompet gibi üflemeli çalgılar için de konçertolar bestelenmiştir.

Barok dönemde flütte yapılan değişikliklerden bazıları yeni perdelerin eklenmesi, delik yapısının değişmesi, silindirik şeklinin konik biçimini alması ve malzemesindeki kalitenin artmasıdır. Böylece barok flüt tam bir kromatik çalgı haline gelirken volümü artmış, 1. oktav seslerinin daha güçlü olması sağlanmıştır (Guitry, 2010:18)². Barok flüt tüm bu değişiklikler ile daha gözde bir çalgı olmuştur. Besteciler flüt için pek çok eserler bestelemişlerdir. J. S. Bach'ın sonatlarının yanı sıra, A. Vivaldi'nin ve J. J. Quantz'ın flüt konçertoları Barok

¹ Barok dönem hakkında daha ayrıntılı bilgiye İlyasoğlu, E. (2001). *Zaman İçinde Müzik*. YKY:İstanbul. Say, A. (2015). *Müzik Tarihi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara ve Griffiths, P. (2010). *Batı Müziğinin Kısa Tarihi*. İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul kaynaklarından ulaşılabilir.

² Barok flüt hakkında daha ayrıntılı bilgiye Powell, A. (2002). *The Flute*. Yale University Press: London. Brown, R. (2002). *The Early Flute*. Cambridge University Press: Cambridge, Lazzari, G. (2003). *Il Flauto Traverso*. EDT:Torino kaynaklarından ulaşılabilir.

dönemin en önemli flüt eserleri arasındadır. Barok Dönemde flüt konçertosu bestelemiş bir diğer önemli besteci Giovanni Battista Pergolesi'dir³.

Asıl adı Giovanni Battista Draghi olan fakat Pergolesi olarak tanınan İtalyan besteci, 4 Ocak 1710⁴ tarihinde İtalya'nın Iesi kentinde doğmuştur (Beckwith, 1983:2). Burada ilk müzik eğitimini alan Pergolesi, daha sonra Conservatorio dei Poveri di Gesù Cristo konservatuvarında okumak için Napoli'ye gitmiş ve keman eğitimi almıştır (Trevor, 1910:232; European Union Chamber Orchestra, 1988:2). Pergolesi, Gaetano Greco, Leonardo Vinci ve Francesco Durante gibi zamanının çok önemli bestecilerinden ders almıştır (Beckwith, 1983:2). Mezuniyetinden sonra Pergolesi'nin bestelediği bazı eserler *Lo frate 'nnamorato*, *Il Prigionier Superbo* ve *La Serve Padrona* (Hanım Olan Hizmetçi) başlıklı operalarıdır. Önemli bir müzik tarihçisi olan Curt Sachs Pergolesi'nin *La Serve Padrona* operası hakkında şunları söylemektedir: "İlk güldürü operasının örneklerinden biri olan *La Serve Padrona*, opera seria'ların (ciddi opera) yapısını sarsan bir intermezzo olmaktan çok, kendi başına bir Opera Buffa (komik opera)'dır" (Say, 2015:225). İtalya dışındaki ününü ölümünden sonra kazanan Pergolesi, 1746 ve 1753 yıllarında bu operasının Paris'te sahnelenerek büyük ilgi görmesi ile Komik Opera ve Ciddi Opera tartışmalarına malzeme olmuştur (Say, 2015:225; Trevor, 1910:232).

1734 yılında Napoli'de sahnelenen *Adriano* operasının başarısızlığından sonra Pergolesi, 1735 yılının sonbaharında kariyerinde önemli bir başarı elde edeceği *Flaminio* başlıklı komik operasını bestelemiştir. *Flaminio* operasının librettosunda Pergolesi'nin ismi kraliyet şapelinin orgcusu olarak geçmektedir. Fakat bu iddiayı kanıtlayacak herhangi bir belge bulunmamaktadır (Beckwith, 1983:6). 1736 yılında sağlığının bozulmasıyla Pozzuoli yakınlarındaki Franciscan manastırı hastanesine yatan Pergolesi, en ünlü eseri olan *Stabat Mater*'i burada tamamlamıştır. Jean-Jacques Rousseau 1767'de eserin ilk düeti için "bir besteci tarafından bestelenmiş en mükemmel düet" diyerek ne kadar etkilendiğini

³ Flüt literatürünün ayrıntılı listesine Pellerite, J.J. (1978). *A Handbook of Literature for the Flute*. Zalo Publication: Indiana kaynağından ulaşılabilir.

⁴ Trevor (1910) makalesinde Pergolesi'nin doğum tarihini 3 Ocak 1710 olarak yazmıştır. Buna rağmen pek çok kaynak Pergolesi'nin doğum tarihini 4 Ocak 1710 olarak belirtmektedir (Beckwith, 1983:2; Hucke&Monson, Grove Music Online, 16.02.2017 tarihinde erişildi).

belirtmiştir (Brook, 1986:141). Pergolesi, 1736 yılında daha 26 yaşındayken ölmüştür⁵

Pergolesi'nin müziği ölümünün ardından çok takdir görmüştür. İspanyol yazar Estaban de Arteaga Pergolesi için şu sözleri yazmıştır: “Pergolesi, büyük Pergolesi, sadeliği stiline görkemiyle birleştirdiği için eşsizdir. Duygusunun gerçekliği, doğallığı, ifade gücü, hassasiyeti ve tasarım birliği sayesinde müziğin Raphael ve Virgil'i olduğu iddia edilebilir” (Brook, 1986:141).

Türkçe kaynaklar incelendiğinde Giovanni Battista Pergolesi hakkında çok az yazıldığı görülmektedir. Hatta besteci Türk müzik tarihi kitaplarında bile çok az yer almaktadır. Oysa Pergolesi, sadece 26 yıl yaşamış olsa bile müzik tarihinin en yetenekli müzikçileri arasına girebilmiş bir bestecidir. Eserleri tüm ülkelerin operalarında seslendirilmiş ve Türkiye’de de birçok kez sahnelenmiştir (Say, 2015: 251).

Bu araştırma ile amaçlanan, müzik tarihinin genç yaşta hayatını kaybetmiş en yetenekli müzisyenlerinden biri olan Giovanni Battista Pergolesi'nin Sol Majör flüt konçertosu hakkında bilgi vermektir.

YÖNTEM

Araştırmada kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır. Müzik tarihi kitaplarının yanı sıra yurt içinde ve yurt dışında bu konuda yapılmış tezler ve makaleler araştırmaya öncelik etmiştir. Ayrıca araştırmada Giovanni Battista Pergolesi'nin eserlerinin CD kayıtlarının kitapçıkları ile Sol Majör Flüt Konçertosunun partitür ve edisyonlarından yararlanılmıştır.

GIOVANNI BATTISTA PERGOLESİ'NİN FLÜT KONÇERTOLARI

Giovanni Battista Pergolesi'nin Sol majör ve Re majör tonlarında iki konçertosu bulunmaktadır. Her iki konçerto flüt, iki keman ve sürekli bas için bestelenmiştir. Üç bölümden oluşan Sol Majör konçertonun aksine Re Majör konçerto 4 bölümden oluşmaktadır (Stover, 1964:109).

1. Sol Majör Flüt Konçertosu

Sol Majör flüt konçertosu besteci olarak Pergolesi ismini taşısa da müzisyenler arasında eserin aslının Pergolesi'ye ait olup olmadığı belirsizdir (European Union Chamber Orchestra, 1988:2). Yine de günümüzde basılı olan tüm notasyonlarda Giovanni Battista Pergolesi besteci olarak yer almaktadır (Edizioni Mario Bolognani, 2009; Boosey&Hawkes). Edizioni Mario Bolognani (2009)

⁵ Pergolesi'nin ölüm günü kaynaklarda farklılık göstermektedir. Beckwith (1983) Pergolesi'nin ölüm tarihini 23 Mart 1736, Trevor (1910) ve diğer birçok kaynak 15 Mart 1736, en.wikipedia.org internet sitesi 16 Mart 1736 olarak belirtilmektedir.

konçertonun orkestra partitürünü içerirken, Bote&Bock (Boosey&Hawkes) edisyonu flüt-piyano partiyonuna örnek olarak gösterilebilir.

Pergolesi'nin Sol Majör flüt konçertosuna ait 18. yüzyıldan kalma sadece tek bir kopya, Stockholm'deki Royal Academy of Music kütüphanesinde bulunmaktadır. Konçertonun Bote&Bock edisyonu bu kopyadan çoğaltılmıştır (Boosey&Hawkes). Bote&Bock edisyonu için Raymond Meylan'ın 1953 yılında yazdığı yazıya göre bu edisyonda armonik açıdan bazı detaylar orijinaline göre farklılıklar göstermektedir.

Giovanni Battista Pergolesi'nin Sol Majör flüt Konçertosu hızlı-yavaş-hızlı tempoda, 3 bölümden oluşmaktadır.

1.1. Birinci Bölüm

İlk bölüm *Allegro moderato* tempoda ve 4/4'lük ölçü sayısındadır. Bölümün başlığı *Spiritoso* İtalyanca esprili anlamındadır. Bu bölümün dans karakterinde olmasının yanı sıra en göze çarpan diğer bir özelliği, Pergolesi'nin keman sonatındaki benzer *ritornello* formunda olmasıdır (Stover, 1964:109). Barok Dönem konçertolarında özellikle İtalyan konçertolarında *ritornello* formuna sıkça rastlanmaktadır. Biçim bilgisiyle ilgili bir terim olan *ritornello* "geri dönüş", "yeri geldikçe tekrarlanan" anlamındadır (Say, 2010:1258; Say, 2012:452). *Ritornello* formunda orkestra *ritornello* olarak adlandırılan ana temayı sunmaktadır (Bkz. Şekil 1).

Şekil 1. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 1. - 3. Ölçüler "Ritornello"nun başlangıcı (Edizioni Mario Bolognani, 2009).

15 ölçümlük girişin ardından flüt ana temayı (*ritornello*) aynı tonda tekrar duyurmaktadır (Bkz.Şekil2).

Şekil 2. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 16. - 18. Ölçüler
(Edizioni Mario Bolognani, 2009).

Sonrasında orkestra *ritornello* 'yu (ana tema) tekrar duyurmakta ve ardından orkestra solo flüte eşlik etmektedir. Orkestra aralarda *ritornello* 'dan bölümler sunmakta, solo flüt ile karşılıklı atışmaktadır. 1. Bölüm, isteğe göre flüt ve orkestranın birlikte ya da sadece orkestranın *ritornello* 'dan bir bölüm duyurmasıyla sona ermektedir (Bkz. Şekil 3 ve 4).

Şekil 3. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 109. - 115. Ölçüler
(Bote&Bock edisyonu).

Şekil 4. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 109. - 115. Ölçüler
(Edizioni Mario Bolognani, 2009).

1.2. İkinci Bölüm

Konçertonun ikinci bölümü *Adagio* tempoda ve 4/4'lük ölçü sayısındadır. Orkestranın 5 ölçülük girişinden sonra flüt 6. ölçünün 2. yarısında girerek Pergolesi'nin "içten, yalın ve yumuşak müziğini" (Say, 2015:252) duyurmaktadır.

Barok dönemde şarkıcıları örnek alarak çalgı müziğinde de notada yazılı olmayan süslemelerin yorumcu tarafından eklenmesi geleneği, günümüz yorumcuları tarafından da devam ettirilmektedir. Pek çok yorumcu özellikle bu bölüme notasyonda yazılı olmayan triller ve süslemeler eklemektedirler. Böylece Pergolesi'nin Sol Majör Flüt Konçertosunun her yorumu farklılık göstermektedir⁶.

⁶ Caludio Barile'nin 26 Mayıs 2010 tarihli konser kaydı (<https://www.youtube.com/watch?v=hEwCDtrlJk>) ve James Galway'in 1993 yılına ait İtalyan Flüt Konçertolarını seslendirdiği CD kaydı (https://www.youtube.com/watch?v=XDmfaR27V_8) örnek olarak verilebilir.

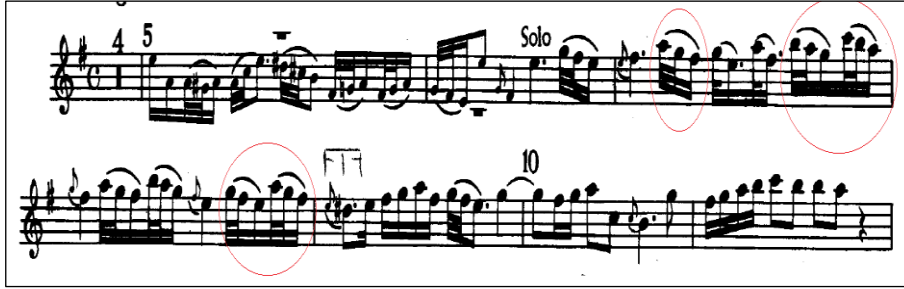
1.3. Üçüncü Bölüm

Üçüncü bölüm 3/8'lik ölçü sayısında ve *Allegro spiritoso* tempodadır. Dans karakterindeki bu bölüm 39 ölçümlük orkestranın uzun bir girişi ile başlamakta ve temayı orkestranın ardından flüt duyurmaktadır. Eserin bu bölümünde, güçlü bölümler belirgindir ve süslemeler melodik çizginin ayrılmaz bir parçasıdır (Bkz. Şekil 5) (Stover, 1964:117).

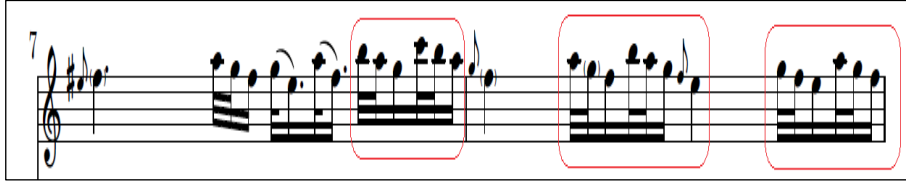

Şekil 5. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 3. Bölüm 169. - 181. Ölçüler (Edizioni Mario Bolognani, 2009).

Pergolesi'nin Sol Majör flüt konçertosu, artikülasyon açısından edisyonlar arasında farklılıklar göstermektedir (Bkz. Şekil 6 ve 7).

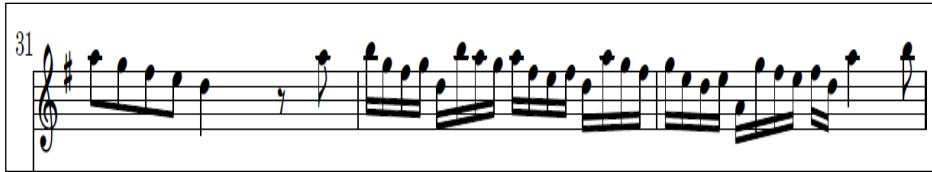

Şekil 6. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 2. Bölüm 1. - 11. Ölçüler (Boosey&Hawkes edisyonu).

Şekil 7. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 3. Bölüm 7.- 8. Ölçüler
(Edizioni Mario Bolognani, 2009).

Edisyonlardaki bu farklılıklar ve özellikle 1. ve 3. Bölümlerde yazılı artikülasyonların daha az yer alması yorumcuya eseri elindeki edisyona bağlı kalarak seslendirme ya da kendi artikülasyonlarını belirleme şansı tanımaktadır. Artikülasyonlar belirlenirken Trevor Wye'nin *Practice Book for the Flute* kitabının *Articulation* bölümünden yararlanılabilir. Trevor Wye (1999) kitabında bir eserin artikülasyonlarının belirlenirken nelere dikkat edileceğine J.S. Bach'ın sol minör sonatı üzerinden örnekler göstermektedir. Benzer şekilde bir uygulama Pergolesi'nin Sol Majör Konçertosu için de uygulanabilmektedir. Örneğin her iki edisyonda da eserin ilk bölümünün 32. ölçüsünden başlayan pasajda flüt partisinde herhangi bir artikülasyon belirtilmemiştir (Bkz. Şekil 8). Fakat Şekil 9'da kırmızı ile işaretlenmiş ve yuvarlak içine alınmış "si, re, la, re, sol, la" notalarının daha önemli olduğu düşünüldüğü için ilgili artikülasyonlar belirlenmiştir. Bu örnekler diğer pasajlar için de çoğaltılabilmektedir.

Şekil 8. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 31. - 33. Ölçüler
(Edizioni Mario Bolognani, 2009).

Şekil 9. Pergolesi Sol Majör Flüt Konçertosu 1. Bölüm 30. – 33. Ölçüler (Boosey&Hawkes edisyonu).

SONUÇ

Müzik tarihinin, çok genç yaşta hayatını kaybetmiş olmasına rağmen en yetenekli müzisyenler arasında sayılan Giovanni Battista Pergolesi 26 yıllık yaşamına çok önemli eserler sığdırmıştır. *Stabat Mater* ve *La Serve Padrona* bu eserlerden bazılarıdır. Avrupa'daki ününü ölümünden sonra elde ettiği için bazı basım evleri Pergolesi'nin adını kullanarak ona ait olmayan eserler basmışlardır (Walker, 1949:298). Bu durum ona atfedilen her eserin aslında Pergolesi'ye ait olmadığı tartışmalarına neden olmuştur. Aralarında Sol Majör Flüt Konçertosunun da bulunduğu bazı eserlerinin ona ait olup olmadığı günümüzde hala tartışma konusu olsa da edisyonlarda, konser programlarında ve CD kayıtlarında eserler Pergolesi'nin ismini taşımaktadır. Pergolesi eserleriyle sadece Barok dönemi temsil etmekle kalmamakta, klasisizme ve romantizme ipucu veren bir anlayışı temsil etmektedir (Say, 2015:252). Barok dönem stilini yansıtan Pergolesi'nin Sol Majör Flüt konçertosu, konserlerde seslendirilmekle birlikte ülkemiz flüt eğitim programlarında da yer almaktadır⁷. Flüt eğitiminde bu konçerto ile *ritornello* formunun tanınması sağlanmakta ayrıca yapılacak artikülasyon belirleme çalışmaları ile öğrencilerin bu yöndeki gelişimleri arttırılmaktadır.

KAYNAKÇA

Beckwith, H.E. (1983). Giovanni Battista Pergolesi and the Chamber Cantata. *Unpublished Ph. D. Thesis*. University of Maryland: Maryland, USA.

Boosey&Hawkes. (n.d.). G. B. Pergolesi Konzert G-Dur für Flöte, Streicher und Cembalo. Bote&Bock:Germany (Score).

Brook, B.S. (1986). Pergolesi: Vindication after 250 Years. *The Musical Times*, 127(1717), 141-145.

Brown, R. (2002). *The Early Flute*. Cambridge University Press: Cambridge

⁷ Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (Flüt) Öğretim Programının 12. Sınıf eserleri (MEB, 2006).

Dik, C. (2015). *Barok Dönem Müziği Süslemelerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul, Türkiye.

Edizioni Mario Bolognani. (2009). Gio. Batt. Pergolesi Concerto per il Flauto in Sol Maggiore. Roma (Sheet).

European Union Chamber Orchestra. (1988). *Concertos for the Kingdom of the Two Sicilies*, Hyperion Records, CD.

Griffiths, P. (2010). *Batı Müziğinin Kısa Tarihi*. (Çev. M. Halim Spatar). İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Guitry, A.B. (2010). *The Baroque flute as a modern voice: Extended techniques and their practical integration through performance and improvisation. Unpublished Ph.D Thesis*. City University London. <http://openaccess.city.ac.uk/17424/> 08.06.2017 tarihinde erişildi.

Hucke, H. & Monson, D.E. Pergolesi, Giovanni Battista, Grove Music Online <http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/21325> 16.02.2017 tarihinde erişildi.

İlyasoğlu, E. (2001). *Zaman İçinde Müzik*. 6. Baskı. YKY: İstanbul.

Kutluk, F. (1997). *Müziğin Tarihsel Evrimi*. 1. Baskı. Çiviyazıları, Ceylan Matbaacılık: İstanbul.

Lazzari, G. (2003). *Il Flauto Traverso*. EDT: Torino

Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (Flüt) Öğretim Programı*. <http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/flut.pdf> 21.02.2017 tarihinde erişildi.

Pellerite, J.J. (1978). *A Handbook of Literature for the Flute*. Zalo Publication: Indiana.

Powell, A. (2002). *The Flute*. Yale University Press: London.

Say, A. (2010). *Müzik Ansiklopedisi*. 3. Cilt, 2. Baskı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.

Say, A. (2012). *Müzik Sözlüğü*. 4. Baskı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.

Say, A. (2015). *Müzik Tarihi*. 9. Baskı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara

Stover, E.L. (1964). *The Instrumental Chamber Music of Giovanni Battista Pergolesi*. (Unpublished Ph.D. Thesis). The Florida State University: Florida, USA.

Trevor, C. (1910). Giovanni Battista Pergolesi (Born: January 3, 1710. Died: March 15, 1736). *The Musical Times*. 51(806), 232-233. <http://www.jstore.org/stable/906815> 16.02.2017 tarihinde erişildi.

Walker, F. (1949). Two Centuries of Pergolesi Forgeries and Misattributions, *Music&Letters*, 30(4). 297-320. <http://www.jstore.org/stable/730672> 16.02.2017 tarihinde erişildi.

Wye, T. (1999). *Practice Book for the Flute*. Novello Publishing Limited: London.

<https://www.youtube.com/watch?v=hEwCDttrlJk> 21.02.2017 tarihinde erişildi.

https://www.youtube.com/watch?v=XDmfaR27V_8 21.02.2017 tarihinde erişildi.